

Nr 316.

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till ny-
anskaffning av maskiner för mynt- och justerings-
verket; given Stockholms slott den 6 maj 1938.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bi-
falla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departe-
mentschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6
maj 1938.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden
PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG,
SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

I skrivelse den 2 maj 1938 har *mynt- och justeringsverket* hemställt om
anvisande av medel för nästa budgetår till modernisering av valsverksav-
delningens maskinella utrustning.

Ämbetsverket har därvid framhållit, att den årliga myntproduktionen,
som endast genom omfattande övertidsarbete kunnat uppbringas till 5 å 6
miljoner kronor, under ett flertal år visat sig otillräcklig. På grund av den
myntbrist, som härigenom uppstått, ha åtgärder övervägts inom verket för
åstadkommande av ökad kapacitet. Det har därvid visat sig nödvändigt
att i första hand företaga en modernisering av valsverksavdelningen. Äm-
betsverket anför härutinnan i huvudsak följande.

Bihang till riksdagens protokoll 1938. 1 saml. Nr 316.

Vid den av mynt- och justeringsverket utförda utredningen har eftersträfvats en lösning, som möjliggjorde slopande av det nuvarande övertidsarbetet men ändock innebure en avsevärd ökning av verkets kapacitet. Hänsyn har därvid tagits till att myntbehovet under alla tider i stort sett visat sig växa och att under vissa konjunkturen anspråken på mynt varit mycket stora.

De nuvarande valsverken installerades år 1900 och äro sålunda 38 år gamla. De äro följaktligen gammalmodiga och arbeta långsamt. Ämbetsverket har utgått från att de äro uttjänta och helt böra ersättas med nya, moderna verk. Av denna anledning har från en engelsk specialfirma infördrats förslag till en valsverksanläggning av lämplig konstruktion.

Enligt förslaget böra tvenne nya direkt drivna valsverk anskaffas för en kostnad — f. o. b. London, inklusive förpackning men exklusive motorer — av 77,300 kronor enligt nuvarande kurs. Härtill komma för tull, frakt och transporter 8,200 kronor samt för två motorer om 25 respektive 50 hästkrafter med tillhörande pådrag m. m. 4,500 kronor eller tillhopa 90,000 kronor. För grundläggningsarbeten och installation jämte omflyttning av gamla maskiner m. m. beräknas en summa av 10,000 kronor.

För att bättre kunna utnyttja den större kapaciteten hos de nya valsverken erfordras anskaffning av en ny klippmaskin samt ombyggnad av glödningsugnen m. fl. mindre arbeten, för vilka ändamål beräknas ett belopp av 10,000 kronor.

Totalt skulle valsverksavdelningens modernisering således draga en kostnad av 110,000 kronor.

Frågan om möjligheten att installera de nya maskinerna utan avbrott i verkets drift har ingående studerats och möjligheter torde finnas att utan iängre driftsavbrott utföra arbetet.

Den föreslagna moderniseringen av valsverksavdelningen skulle enligt gjorda beräkningar komma att medföra en omedelbar ökning i tillverkningskapaciteten med 60 procent. Det är dock att märka, att produktionsförhållandena härmed icke äro slutgiltigt ordnade, enär verket i sitt blivande skick icke erbjuder bekväma transportanordningar och tillräckliga utrymmen för övriga arbetsoperationer samt ej heller tillfredsställande hygieniska förhållanden för verkets arbetare. Härför erfordras vissa om- och tillbyggnadsarbeten, sannolikt betingande en kostnad av omkring 200,000 kronor. Fullständig utredning i denna del föreligger ännu icke.

På grund av den föreliggande bristen på skiljemynt, vilken icke synes avtaga, anser mynt- och justeringsverket nödvändigt att åtgärder för valsverksavdelningens modernisering med det snaraste vidtagas. Under hänvisning till att leveranstiden för valsverken utgör 8 till 10 månader, hemställer ämbetsverket, att det för avdelningens modernisering erforderliga beloppet, 110,000 kronor, måtte anvisas för budgetåret 1938/39.

Departements-
chefen.

Av 1937 års riksdag anvisades ett belopp av högst 50,000 kronor till viss maskinanskaffning vid myntverket. Denna modernisering av verkets maskinella utrustning var påkallad redan med hänsyn till verkets normala behov men beredde jämväl möjlighet till en önskvärd ökning av mynttillverkningen.

Även efter den vid fjolårets riksdag beslutade nyanskaffningen av maskinell utrustning har myntverkets kapacitet visat sig otillräcklig för tillgodo-seende av behovet av skiljemynt. Enligt vad jag inhämtat utgör valsverket

för närvarande det avgörande hindret för en produktionsökning. En modernisering av denna avdelning synes mig därför angelägen. Sedan verket nu slutfört erforderliga utredningar och erhållit ett enligt verkets åsikt godtagbart anbud på ny maskinell utrustning för avdelningen, genom vilken verkets produktionskapacitet skulle omedelbart ökas med 60 procent, vill jag därför tillstyrka, att medel för ändamålet äskas å riksstaten för nästa budgetår. Mot det av ämbetsverket föreslagna beloppets storlek har jag icke något att erinra. Lämpligast torde medelsanvisningen böra ske i form av ett reservationsanslag under sjunde huvudtiteln.

Under åberopande av det anförda och under framhållande av att proposition i ämnet lärer enligt § 54 riksdagsordningen kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tid gått till ända hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Mynt- och justeringsverket: Nyanskaffning av maskiner* å driftbudgeten under sjunde huvudtiteln för budgetåret 1938/39 anvisa ett *reservationsanslag*

av kronor 110,000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Ragnar Sundén.